ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„ALEXANDRU PHILIPPIDE”

BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„ALEXANDRU PHILIPPIDE”

Anul XXV, nr. 3, 2025 IAȘI **iulie–septembrie**

CUPRINDE:

· Proiecte de cercetare
· Manifestări științifice și culturale
· Granturi, proiecte, burse
· Cărți
· Lansări de carte
· Premii, distincții
· Studii, articole, recenzii
· Comunicări științifice
· Academia Altfel
Varia

PROIECTE DE CERCETARE

În trimestrul al treilea al anului 2025:

◆ În **Departamentul de lexicologie și lexicografie** s-au derulat cercetările planificate în programul ***Tezaurul lexical al limbii române*** al Academiei Române. În cadrul proiectului ***DLR. Dicționarul limbii române***, ediția a II-a revizuită și adăugită, ***Litera C***, s-a lucrat la actualizarea articolelor lexicografice din a doua fasciculă, porțiunea ***CAE – CAI***. În luna septembrie s-a făcut corectura primei fascicule, ***C – CADUȚEU***, venite de la Editura Academiei Române, în vederea pregătirii pentru tipar. În proiectul ***CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic*** (https://clre.solirom.ro), s-au desfășurat activități necesare mentenanței corpusului. Unii cercetători din departament coordonează activitatea de cercetare a unor colaboratori (specialiști, cadre didactice și/sau doctoranzi, absolvenți) ai Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași sau ai Facultății de

Litere a Universității „Transilvania” din Brașov, cu experiență în practica de specialitate organizată în departamentul nostru în anii anteriori și care sunt implicați în dezvoltarea ***CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic***. În paralel, cercetătorii departamentului și-au urmat activitatea de cercetare în proiecte internaționale, naționale sau în proiecte individuale independente. Elena Tamba a continuat dialogul cu colegii de la București (Cristian Moroianu) și de la Cluj-Napoca (Bogdan Harhătă), în legătură cu revizia la ediția a doua a ***DLR. Dicționarul limbii române***, precum și cu organizarea ediției a XV-a a colocviului AcadLexi (din 2026).

◆ La **Departamentul de dialectologie și sociolingvistică** au continuat activitățile referitoare la publicarea materialului dialectal aferent proiectului ***NALR. Moldova și Bucovina***. O primă astfel de activitate a constat în introducerea materialului de pe fișele din caietele de anchetă în baza de date electronică a celui de-al VI-lea volum al seriei (10 hărți și 22 de planșe cu material necartografiat). O a doua activitate are în vedere publicarea textelor dialectale corespunzătoare volumului III/1, direcție în care au fost transcrise, introduse în baza de date și revizuite (parțial) un număr de 14 pagini cu etno- și sociotexte din zona Bucovinei (pct. 490, Ilișești și pct. 491, Capu Codrului, jud. Suceava); tot în cadrul acestei activități s-au realizat și documentarea și redactarea a 13 pagini din secțiunea introductivă a volumului, reprezentând ***Lista localităților anchetate***, ***Prezentarea informatorilor*** și ***Tematica textelor dialectale***, pe localități. În sfârșit, o a treia activitate de cercetare se derulează în cadrul colaborării dintre Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” și Institutul de Informatică Teoretică, ambele din cadrul Filialei Iași a Academiei Române, în direcția realizării proiectului ***NALR. Moldova și Bucovina – resurse lingvistice în format electronic (eNALR–MB)***. Activități realizate în cadrul acestui proiect: a) a fost identificat și prelucrat materialul dialectal audio relevant pentru proiectul NALR-MB din arhiva audio digitală a Moldovei și Bucovinei din punctul de anchetă 492 – Găinești, jud. Suceava, ceea ce corespunde unui număr de 2 benzi de magnetofon, materialul audio îmbunătățit rezultat fiind de 4 ore și 6 minute; b) a continuat activitatea de operaționalizare a interfeței de administrare a platformei eNALR-MB, precum și cea de proiectare a interfeței publice a respectivei platforme (https://enalr.philippide.ro/).
Pe lângă aceste activități de cercetare, au fost finalizate operațiunile tehno-redacționale pentru tomul curent al revistei „Anuar de lingvistică și istorie literară” (însumând aproximativ 280 de pagini), trimis la Editura Academiei Române la finalul lunii septembrie.

◆ La **Departamentul de istorie literară** a continuat lucrul la proiectul departamentului ***Enciclopedia scrierilor memorialistice românești (ESMR)***: excerptarea informațiilor, redactarea de articole, revizuirea unor articole (dr. Șerban Axinte, Nicoleta Borcea, dr. Astrid Cambose, dr. Victor Durnea, dr. Ofelia Ichim, dr. Doris Mironescu, dr. Maricica Munteanu). Dr. Astrid Cambose lucrează și la editarea răspunsurilor primite de B.P. Hasdeu la ***Chestionarul lingvistic Dotațiunea Carol I (Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română), mss. BAR 3418–3436 (1884−1902)***. Dr. Amalia Drăgulănescu și dr. Sebastian Drăgulănescu lucrează la proiectul **Mihai Codreanu, *Opere, vol. I–II. Ediție critică***. Dr. Victor Durnea a continuat lucrul la ediția **Al. A. Philippide, *Opere***, care va fi publicată la Fundația Națională pentru Știință și Artă, sub egida Academiei Române, precum și la celelalte proiecte din norma sa de cercetare. Dr. Eugen Munteanu se ocupă de editarea critică a lucrării lui **Varlaam, *Carte românească de învățătură*, Iași, 1643. Introducere, notă asupra ediției și indice exhaustiv de cuvinte și forme**. Se realizează transcrierea fonetică interpretativă din originalul chirilic în grafia românească actuală. Dr. Ofelia Ichim și dr. Doris Mironescu au contribuit, împreună cu ceilalți membri ai redacției, la finalizarea nr. 1 (41), 2025, an XXI, al revistei „Philologica Jassyensia” (465 p.).

◆ La **Departamentul de etnologie**, în cadrul proiectului fundamental ***Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei*** și în vederea redactării lucrării colective ***Mic dicționar tematic de cultură tradițională. Ciclul familial (MDT)***, a continuat fișarea lucrărilor de bibliografie, precum și redactarea parțială a unor articole. S-a finalizat redactarea intrărilor ***abur***, ***alăptat***, ***aluat***, ***chemător (la nuntă)***, ***înțărcat***, ***furtul miresei***, ***pantoful miresei***.

◆ La **Departamentul de toponimie**, în cadrul proiectului ***DTM (Dicționarul toponimic al Moldovei, structural și etimologic***, vol. I), pentru **obiectivul 1** (obiectiv derivat 1) a fost continuată operațiunea de revizie finală a articolelor (structură, explicații, etimologie) din secțiunea A–C (cca 1000 p.). Dr. Butnaru Daniela a continuat, împreună cu dr. Luminița Botoșineanu, dr. Ana-Maria Prisacaru, dr. Alina-Mihaela Bursuc, dr. Astrid Cambose și dr. Maricica Munteanu, lucrările de pregătire a tomului XLV/2025 a revistei „Anuar de lingvistică și istorie literară".

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI CULTURALE

Ziua Limbii Române – 31 august 2025

Manifestarea **Ziua Limbii Române**, desfășurată la Iași în perioada 30–31 august 2025, a constituit un eveniment de amploare, organizat de Academia Română – Filiala Iași, prin Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", în parteneriat cu Primăria Municipiului Iași, cu Grădina Botanică „Anastasie Fătu" a Universității „Alexandru Ioan Cuza" și cu alte instituții de prestigiu din țară și din Republica Moldova. Proiectul, coordonat de cercetător științific principal dr. **Gabriela Haja**, a urmărit să celebreze, și în acest an, limba română ca element fundamental al identității culturale, printr-un program diversificat, care a îmbinat dimensiunea academică, cu cea educativă și cu cea artistică.

Manifestările au debutat în seara zilei de 30 august, la Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași, cu spectacolul *Hardughia* de Mircea Radu Iacoban, pus în scenă de regizorul Ovidiu Lazăr, avându-i în distribuție pe Daniel Busuioc, Robert Agape, Radu Ghilaș, Radu Homiceanu, Doina Deleanu, Doru Aftanasiu, Emil Coșeriu, Georgeta Burdujan, Răzvan Conțu, Ionuț Cozma, Marian Stavarachi, Iustin Căuneac. Scenografia este semnată de Andrada Chiriac. Un spectacol memorabil, inspirat de dărâmarea, în anii socialismului, a clădirii Academiei Mihăilene din Iași. Înainte de spectacol, au fost rostite de Ovidiu Lazăr și Gabriela Haja alocuțiuni dedicate rolului teatrului în societate, întărind caracterul festiv al reprezentării scenice și marcând intrarea într-o atmosferă dedicată expresivității limbii și culturii române. Este de subliniat faptul că deschiderea stagiunii Teatrului Național „Vasile Alecsandri" a coincis și în acest an cu celebrarea, în parteneriat, a Zilei Limbii Române.

Ziua de 31 august a fost consacrată activităților desfășurate la Grădina Botanică „Anastasie Fătu", într-un cadru natural care a sporit farmecul evenimentului. Ceremonia de deschidere oficială a reunit personalități marcante din mediul academic și cultural: Academician Viorel Barbu, Președintele Academiei Române – Filiala Iași, Profesor universitar dr. abilitat Liviu-George Maha, Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza", Președintele Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina din Rădăuți, dr. Oxana Gherman, Director al Centrului de Literatură și Folclor, delegată a Directorului Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" al Universității de Stat din Moldova, Chișinău, Cercetător principal dr. abilitat Nina Corcinschi, Profesor universitar dr. Cătălin Tănase, membru corespondent al Academiei Române, Directorul Grădinii Botanice „Anastasie Fătu" din Iași, dr. Diana Vrabie, Muzeul Național al Literaturii din Iași, Mihai Chirica, Primarul Municipiului Iași și Cercetător principal dr. Gabriela Haja, Directorul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română – Filiala Iași. Festivitatea a fost

acompaniată de un recital oferit de Corul de copii „Stejărelul” din Bârnova, Iași, care a adăugat o notă de emoție și prospețime momentului.

Programul a continuat cu o serie de ateliere dedicate publicului de toate vârstele. Printre acestea s-au numărat „Cuvintele scriitorilor”, găzduit de Ceainăria Grădinii Botanice și coordonat de Muzeul Național al Literaturii Române, „Păsări în ghicitori, în expresii și zicători românești”, desfășurat la Pavilionul roșu și animat de dr. Corina Forăscu, precum și „Lecturi de vacanță” la Clubul de Lectură al Casiei, cu prozatoarea Mădălina Tanasă. Au urmat „Atelierul de cuvinte frumoase și povești”, susținut de voluntarii bibliotecii și de Irina Olariu de la Teatrul Interactiv „Veselica”, atelierul „Plăcerea de a citi” condus de dr. **Elena Isabelle Tamba**, și jocul literar „Ghicește rima!”, coordonat de prof. Oana Mateiciuc. Dimensiunea interdisciplinară a fost completată de activități precum atelierul onomasiologic „Câte nume are Calea-Lactee în limba română?”, prezentat de dr. **Alina-Mihaela Bursuc**, ori atelierul „Cuvintele care ne cresc – recunoștință și sens prin limba română”, coordonat de Alma Andrei, care a îmbinat reflecția lingvistică cu exercițiile de introspecție și dialog comunitar. Programul atelierelor a fost încheiat de „Cu alte cuvinte. Chris Simion”, o experiență interactivă de scriere creativă, coordonată de dr. **Astrid Cambose**.

Pe lângă activitățile de lectură și creație, Ziua Limbii Române a adus în fața publicului recitaluri muzicale de înaltă ținută artistică. La Ceainărie, soprana Marina Porumb și pianista Ina Cristea au deschis partea muzicală a zilei, urmate de violoncelistul Emerich Ghercă alături de aceeași pianistă, într-un recital emoționant, susținut pe scena Amfiteatrului „Auditorium”. Momentul culminant al serii a fost concertul intitulat „Duminica limbii române”, susținut de artista Maria Răducanu și chitaristul Călin Grigoriu, care au transpus în limbaj sonor ideea de dragoste pentru limba română, ca limbă romanică.

Dimensiunea academică și culturală a fost consolidată prin expoziții și lansări de carte. Publicul a putut asista, în prezența unor reputați cercetători, la lansarea volumului ***Îndeletniciri tradiționale din Moldova. Tipologie, corpus de texte și documente*** de Adina Hulubaș, publicat cu sprijinul Primăriei Municipiului Iași și la vernisajul expoziției de grafică semnată de Lucian Amarii (Jup), inspirată din proverbe și expresii românești. Totodată, Biblioteca Academiei Române din Iași a organizat o expoziție tematică de carte și manuale școlare, care a reconstituit, prin documente și lucrări valoroase, evoluția istoriei învățământului în limba română. Alături de manuale, au fost expuse și lucrări semnate de cercetătorii Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Academia Română – Filiala Iași.

Întregul eveniment s-a derulat prin contribuția unor parteneri importanți: Primăria Municipiului Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Grădina Botanică „Anastasie Fătu” din Iași, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău, Muzeul Național al Literaturii din Iași, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”, Societatea Ornitologică Română / BirdLife România, Comisia pentru studierea originii poporului și a limbii române, Asociația Culturală „A. Philippide”, Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina din Rădăuți, Asociația euRespect, FIX Media, FIX Studios, TVR Iași, Radio Iași, „Ziarul de Iași”.

Noaptea Cercetătorilor Europeni (European Researchers’ Night)
26 septembrie 2025

În ultimii ani, se organizează și la Iași, în ultima zi de vineri a lunii septembrie, evenimentul **Noaptea Cercetătorilor Europeni**, care face parte din proiectul **SCIENCE4FUTURE-III** și care se desfășoară simultan în nouă orașe din țară, alături de

peste 400 de orașe din alte țări europene. Principalul scop este, așa cum precizează conferențiar universitar dr. ing. Nicolae Marcoie, manager de proiect, în scrisoarea de invitație la colaborare, „promovarea științei, inovației și cercetării, dar și familiarizarea publicului larg cu cercetarea științifică și informarea despre impactul acesteia asupra vieții cotidiene. De asemenea, își propune prezentarea rezultatelor și metodelor de cercetare unui public larg, în special tinerilor – elevi, studenți, doctoranzi".

În cadrul evenimentului Noaptea Cercetătorilor Europeni 2024–2025 (European Researchers' Night), organizat în 26.09.2025 de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi" din Iași, partener în cadrul proiectului SCIENCE4FUTURE III, finanțat în cadrul programului european HORIZON EUROPE, dr. **Gabriela Haja** (coordonator), dr. **Adina Ciubotariu**, dr. **Florin-Teodor Olariu**, **Irina Ciobanu** (logistică), dr. **Ioana Baskerville**, **Nicoleta Borcea**, drd. **Călina Ciocoiu**, dr. **Alexandra Ilie**, dr. **Veronica Olariu**, dr. **Ana-Maria Prisacaru**, dr. **Elena Isabelle Tamba** (organizarea și susținerea atelierelor) au prezentat publicului larg activitatea de cercetare și rezultatele obținute în ultimii ani de cercetătorii Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română – Filiala Iași.

În cadrul atelierelor, participanții au găsit răspunsuri la întrebări precum: Ce fel de dicționare există?, Unde putem accesa online dicționarele Academiei Române?, Cum arată un dicționar de istorie literară?, Ce este toponimia și cu ce se ocupă?, Unde putem descoperi ce tradiții și obiceiuri avem?

De asemenea, vizitatorilor li s-a prezentat cum să folosească dicționarele digitalizate și digitizate ale institutului, iar pasionații au primit explicații și îndrumări privind domeniile de cercetare care le-au stârnit curiozitatea.

În urma acestei experiențe, echipa a formulat o serie de observații și propuneri de care se va ține seama în organizarea viitoarelor ediții ale celui mai amplu eveniment de promovare a științei în societate.

Ziua Europeană a Limbilor – 26 septembrie 2025

În cadrul evenimentului **Ziua Porților Deschise**, organizat în 26.09.2025 de Biblioteca Academiei Române din Iași, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", reprezentat de dr. **Gabriela Haja**, a organizat, în parteneriat cu Societatea Ornitologică Română din Iași, reprezentată de dr. Corina Forăscu, și cu B.A.R. Iași, reprezentată de Laura Mocanu și dr. Vali Mihuleac, expoziția „Ziceri românești ilustrate de Jup", cuprinzând desene inspirate de proverbe și expresii românești, dedicată **Zilei Europene a Limbilor**.

La eveniment a fost invitat Lucian Amarii (Jup), autorul expoziției, vernisate cu prilejul Zilei Limbii Române și repuse în valoare prin dialogul purtat cu publicul prezent în Sala de lectură a Bibliotecii, public format mai ales din elevi ai Colegiului Național „Mihai Eminescu" din Iași, alături de care au fost prezenți colaboratori ai caricaturistului – jurnaliști, scriitori, editori.

Pe lângă discuții legate de modul în care au fost realizate desenele, inspirate de proverbe, expresii și zicători românești, elevii au fost invitați să ia parte la jocuri care să pună în evidență creativitatea, imaginația, talentul de lectori. Cum toți invitații și participanții au fost antrenați în aceste prietenoase provocări legate de carte, lectură și memorie, Jup le-a dat elevilor o lecție spontană de parodie literară, pornind de la o strofă din poezia lui Ștefan Aug. Doinaș, *Mistrețul cu colți de argint.*

La parterul Sălii de lectură a Bibliotecii Academiei din Iași, vizitatorii au putut admira volume din colecția de carte veche, avându-se în vedere în primul rând traduceri, ediții bibliofile și exemplare de patrimoniu, dar și o colecție specială de ziare și reviste vechi, publicate bilingv, ceea ce asigura punerea presei românești în circuit european, chiar de la apariția primelor gazete din București și Iași.

Într-o atmosferă caldă, inspiratoare, Ziua Europeană a Limbilor a fost celebrată odată cu redeschiderea porților Bibliotecii Academiei Române din Iași, ceea ce a crescut mult semnificația ambelor evenimente.

Dr. Gabriela Haja

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

◆ Dr. **Ioana Baskerville**, dr. **Daniela Butnaru** și dr. **Elena Isabelle Tamba** au finalizat, în data de 31 august, colaborarea la proiectul ***Concevoir des contenus linguistiques et pédagogiques à l'aide des outils de l'intelligence artificielle (IA) dans le domaine de la médecine vétérinaire*** – LANGVET-IA, 2024–2025, finanțat de către Agence universitaire de la Francophonie (AUF), director de proiect – dr. Elena Velescu (https://iuls.ro/comunicat-de-presa/lansarea-proiectului-langvet-ia-inovatie-in-educatia-veterinara-prin-inteligenta-artificiala/).

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a semnat contractul pentru proiectul ***Digitalizarea patrimoniului etno-cultural referitor la naștere din România și Republica Moldova***, în cadrul apelului UEFISCDI PN-IV-PCB-RO-MD-2024-0360, începând astfel etapa de prospecțiune a cercetărilor. Echipa transfrontalieră s-a reunit în cadrul unei sesiuni de lucru în ziua de 29 septembrie.

◆ Dr. **Marius-Radu Clim** și dr. **Elena Isabelle Tamba** au început colaborarea la Acțiunea COST ***ENEOLI – The European Network on Lexical Innovation*** (https://eneoli.eu/), pentru perioada 2025–2027.

◆ Dr. **Cristina Florescu** (consultații și revizia pentru Romania de sud-est a articolelor din volum 4), dr. **Alina-Mihaela Bursuc**, dr. **Elena Tamba**, dr. **Florin Olariu** și dr. **Dinu Moscal** au continuat colaborarea la Proiectul Internațional ***DÉRom: Dictionnaire Étymologique Roman (Première phase: le noyau panroman)*** (ANR și DFG; 2008–prezent, coord. Eva Buchi, Wolfgang Schweickard, http://stella.atilf.fr/DERom/).

◆ Dr. **Gabriela Haja** a coordonat proiectul ***Ziua Limbii Române***, ediția a IV-a, finanțat de Primăria Municipiului Iași (prin Acordul de Parteneriat Nr. Mun. Iași nr. PMI 98481/05.08.2025 și Nr. ARFI-CVE-219/05.08.2025), organizat de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română – Filiala Iași, în parteneriat cu Asociația Culturală „A. Philippide" și derulat în perioada 30–31 august. Echipa de organizare: **Gabriela Haja** (coord.), **Astrid Cambose**, **Călina Ciocoiu**, **Alexandra Ilie**, **Irina Ciobanu**. Parteneri: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Grădina Botanică „Anastasie Fătu" din Iași, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu", Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău, Muzeul Național al Literaturii din Iași, Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași, Universitatea Națională de Arte „George Enescu", Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu", Biblioteca Județeană „Gh. Asachi", Societatea Ornitologică Română / BirdLife România, Comisia pentru studierea originii poporului și a limbii române, Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina din Rădăuți, Asociația euRespect, FIX Media, FIX Studios.

◆ Dr. **Florin-Teodor Olariu** (director de proiect), dr. **Luminița Botoșineanu**, dr. **Marius-Radu Clim**, dr. **Mariana Nastasia**, dr. **Veronica Olariu**, dr. **Elena Isabelle Tamba** au continuat lucrul la proiectul ***Strategii de convergență epistemică și metodologică încercetarea filologică din România și Republica Moldova (PHILORD)***, finanțat de UEFISCDI, în cadrul competiției „Proiecte de colaborare cu Republica Moldova", cod PN-IV-P8-8.3-ROMD-2023-0318, pentru perioada 2024–2026.

◆ Dr. **Veronica Olariu** își continuă activitatea în cadrul proiectului ***Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile***

lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică, coordonat de către Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" al Universității de Stat din Moldova, Chișinău.

◆ Primăria Municipiului Iași a subvenționat tipărirea volumului ***Îndeletniciri tradiționale din Moldova. Tipologie, corpus de texte și documente*** de **Adina Hulubaș**. Postfață de Academician Sabina Ispas. Prelucrarea digitală a imaginilor de Mihai Panainte, București, Editura Academiei, 2024, ISBN 978-973-27-3897-9, prin acordul de parteneriat PMI 95189/29.07.2025.

◆ A fost declarat câștigător proiectul ***Erasmus+ CRAVT. De la patrimoniul cultural imaterial al comunităților la antreprenoriat social. Program de inovație în domeniul educației vocaționale din domeniul meșteșugurilor în Vecinătatea Estică a Uniunii Europene (Moldova și Ucraina)***, depus în cadrul liniei de finanțare a Comisiei Europene Erasmus+ Capacity-building in Vocational Education and Training – EU&Neighborhood East, coordonat de Academia Română – Filiala Iași (dr. **Ioana Baskerville**, dr. **Adina Ciubotariu**) și fiind propus de un consorțiu de alți 8 parteneri din Spania, Portugalia, Moldova și Ucraina.

◆ Au fost depuse două proiecte HORIZON în care Academia Română – Filiala Iași este partener, prin Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" (dr. **Ioana Baskerville**, dr. **Daniela Butnaru**, **Irina Ciobanu**), în cadrul sesiunii 2025 a Programului HORIZON Research and Innovation Actions Culture, Creativity and Inclusive Society – 2025; Innovative approaches to intangible cultural heritage for societal resilience, HORIZON-CL2-2025-02-HERITAGE-02-two-stage: *ENRICH. **Enabling Resilience through Intangible Cultural Heritage*** (coordonat de Leeds Beckett University din Marea Britanie) și ***INCHES. Intangible Cultural Heritage for Resilient and Sustainable territories*** (coordonat de Politehnica din Milano).

CĂRȚI

◆ Durnea, Victor, ***Constantin Stere și contemporanii săi. Panouri pentru o viitoare frescă***, vol. II, Iași, Editura Alfa, 434 p, ISBN 978-606-540-341-3.

◆ Șoitu, Laurențiu, **Haja, Gabriela** (coord.), ***Limbajul educației***. Actele Colocviului *Dialoguri despre educație*, ediția a II-a, *Limbajul educației* din 10–11 aprilie 2025, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2025, 298 p. ISBN: 978-606-714-938-8, https://www.editura.uaic.ro/produse/editura/aparitii-recente/limbajul-educatiei-2086/1.

LANSĂRI DE CARTE

◆ Dragomir, Mioara, ***Triada luminii***, Iași, Doxologia, 2025, ISBN 978-630-301-194-3; prezentare la Lyon, Eglise Sainte Eugenie, 3 august 2025.

PREMII, DISTINCȚII

◆ Haja, Gabriela a fost distinsă cu Diploma de Recunoștință, „în semn de prețuire pentru cercetările dedicate cunoașterii istoriei orașului Iași", acordată de Primarul Municipiului Iași, în data de 4 septembrie 2025.

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

◆ Axinte, Șerban, ***Instalații poetice 2D***, în „Dilema”, nr. 72, 2025, https://www.dilema.ro/regimul-artelor-si-munitiilor/instalatii-poetice-2d-viata-literara-dupa-moarte; ***4 /pocket***, în „Dilema”, nr. 78, 2025, https://www.dilema.ro/regimul-artelor-si-munitiilor/4-pocket; ***Semicentenar***, în „Dilema”, nr. 84, 2025, https://www.dilema.ro/regimul-artelor-si-munitiilor/semicentenar; ***Mircea Anghelescu și canonul literaturii românești de călătorie***, în „Timpul din România”, ediția din Republica Moldova, nr. 8, 2025, *https://moldova.revistatimpul.ro/mircea-anghelescu-si-canonul-literaturii-romanesti-de-calatorie/*; ***În căutarea poemului total***, în „Scriptor”, nr. 9/10, 2025, https://editurajunimea.ro/scriptor/in-cautarea-poemului-total/; interviu cu scriitoarea Daniela Rațiu, ***Lumea te zdrobește, pentru că nu o poți înțelege. Literatura o face suportabilă, îți dă cheile de înțelegere***, în „Observator cultural”, 22.07.2025, https://www.observatorcultural.ro/articol/lumea-te-zdrobeste-pentru-ca-nu-o-poti-intelege-literatura-o-face-suportabila-iti-da-cheile-de-intelegere/.

◆ Dragomir, Mioara, ***Desemnare, semnificație, sens – aplicarea conceptelor din teoria lui Eugen Coșeriu în studierea manierei de traducere a două cronografe din secolul al XVII-lea: „Hronograf den începutul lumii”, de Nicolae Milescu Spătarul și „Nová adunare di istorii”, de Mitropolitul Dosoftei al Moldovei (I) / Designation, Signification, Meaning – Applying Eugen Coșeriu's Theoretical Concepts to the Study of Translation Methods in Two 17th-Century Chronographs: „Hronograf den începutul lumii” (Hronograf from the Beginning of the World) by Nicolae Milescu Spătarul and „Nová adunare di istorii” (New Collection of Histories) by Metropolitan Dosoftei of Moldavia (Part I)***, rezumatul comunicării, în: *Book of Abstracts of the 1st International Scientific Online Colloquium on Translation and Interpreting Studies*, June 21st 2025, Centrul editorial universitar, Bălți, 2025, https://usarb.md/laborator_mircea_ionita/book-of-abstracts.pdf.

◆ Drăgulănescu, Amalia, recenzie la Lucia Cifor, ***Teoria literaturii în contextul epistemologic actual***, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2022, 276 p., în „Philologica Jassyensia”, an XXI, nr. 1 (41), 2025, p. 426–430, revistă indexată ISI-ESCI, ISSN 1841-5377, https://philologica-jassyensia.ro/revista/?numar=philologica-jassyensia-an-xxi-nr-1-41-2025.

◆ Drăgulănescu, Sebastian, ***Ștefan Baștovoi − în căutarea identității culturale***, în „Journal of Romanian Literary Studies”, publicată de Institutul pentru Studii Multiculturale „Alpha” în parteneriat cu Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gh. Șincai” al Academiei Române, Târgu-Mureș, Arhipelag XXI Press, numărul 41/2025, p. 36−42, ISSN 2248-3004, revistă indexată în CEEOL, Scilit, Global Impact Factor, SSRN, Google Academic, WorldCat, BDD, OCLC, SJI Factor, Electronic Journals Library.

◆ Florescu, Cristina, ***Zorilă, Ciobanul și altele asemenea***, în „Scriptor”, nr. 126–127 (7–8) 2025, iulie–august, p. 103–105; ***Les valeurs protoromanes et idéoromanes des cognats roumains, français et italien du corrélat latin écrit lūcifer***, rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*. Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf.

◆ Mironescu, Doris, recenzie la ***Women's Life Writing in Post-Communist Romania. Reclaiming Privacy and Agency*** de Simona Mitroiu, Berlin/Boston, Walter De Gruyter, 2025, 160 p, în „Philologica Jassyensia”, an XXI, nr. 1 (41), 2025, p. 440–442, revistă indexată ISI-ESCI. ISSN 1841-5377, https://philologica-jassyensia.ro/revista/?numar=philologica-jassyensia-an-xxi-nr-1-41-2025; **„Poslowie”,**

„Kalendarium” („Postfață”, „Tabel cronologic”), în Max Blecher, *Dzielazebrane*, trad. de Joanna Kornas-Warwas, Varșovia, Panstwowy, Instytut Wydawniczy, 2025, p. 423−437, p. 5−8, ISBN 978-83-8196-842-3, https://lubimyczytac.pl/ksiazka/5174745/dziela-zebrane.

◆ Moscal, Dinu, ***Reminiscențe lingvistice germane în Bucovina (Frătăuții Vechi și Costișa, județul Suceava)***, în „Philologica Jassyensia”, an XXI, nr. 1 (41), 2025, p. 77–88, revistă indexată ISI-ESCI. ISSN 1841-5377, https://philologica-jassyensia.ro/articol/?id=reminiscente-lingvistice-germane-in-bucovina-fratautii-vechi-si-costisa; (în colaborare) ***Observations sur les limites spatio-temporelles des lois phonétiques dans l'histoire du roumain***, rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*, Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, în perioada 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf.

◆ Munteanu, Eugen, ***Din nou despre Seimeni. Pomelnicul neamurilor*** (I), în „Ziarul de Iași”, 05.07.2025, p. 6; ***Din nou despre Seimeni. Pomelnicul neamurilor*** (II), în „Ziarul de Iași”, 12.07.2025, p. 6; ***Din nou despre Seimeni. Pomelnicul neamurilor*** (III), în „Ziarul de Iași”, 19.07.2025, p. 6; ***Din nou despre Seimeni. Pomelnicul neamurilor*** (IV), în „Ziarul de Iași”, 27.07.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (I), în „Ziarul de Iași”, 02.08.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (II), în „Ziarul de Iași”, 09.08.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (III), în „Ziarul de Iași”, 16.08.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (IV), în „Ziarul de Iași”, 25.08.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (V), în „Ziarul de Iași”, 30.08.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (VI), în „Ziarul de Iași”, 06.09.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (VII), în „Ziarul de Iași”, 13.09.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (VIII), în „Ziarul de Iași”, 20.09.2025, p. 6; ***Inserate latinești în scrieri ale lui Mihai Eminescu*** (XI), în „Ziarul de Iași”, 27.09.2025, p. 6.

◆ Nastasia, Mariana, ***Procedee de traducere a numelor proprii din dicționarul lui Andreas Clemens***, rezumatul comunicării, în: *Book of Abstracts of the 1st International Scientific Online Colloquium on Translation and Interpreting Studies*, June 21st 2025, Centrul editorial universitar, Bălți, 2025, https://usarb.md/laborator_mircea_ionita/book-of-abstracts.pdf; ***La grammaire et le dictionnaire comme outils de standardisation de la langue roumaine littéraire*****,** rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*, Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf.

◆ **Olariu, Florin-Teodor**, Bejinariu, Silviu, **Olariu, Veronica**, Bumbu, Tudor, ***Les défis d'une édition numérique (avec alphabet latin) de l'Atlas linguistique moldave (1968–1973)***, rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*, Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf; Bejinariu, Silviu Ioan, Malahov, Ludmila, Bumbu, Tudor, **Olariu**, **Florin-Teodor**, Ramona Luca, ***New Achievements in the Digitization of Linguistic Atlases of the Romanian Language***, în Adriana Baciu (Birluțiu), Daniela Nagy-Onița, Dan Tufiș, Dan Cristea (eds), *Linguistic Resources and Tools for Natural Language Processing. Proceedings of the 19th International Conference, Alba Iulia, 14–16 November 2024*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2025, p. 23–41, https://conferences.info.uaic.ro/consilr/2025/prevEditions/Consilr_2024.pdf.

◆ Tamba, Elena Isabelle, ***Schimbări de paradigmă în limbajul educației: o perspectivă europeană prin EFNIL***, în vol. Laurențiu Șoitu, Gabriela Haja (coord.) *Limbajul educației*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2025, p. 123–127; (în colaborare) ***Din***

istoria lexicografiei explicative românești: Theodor Stamati, „Disionăraș românesc de cuvinte tehnice și altele greu de înțeles (1851) – recuperări, reconsiderări, în vol. Ecaterina Brăguță (coord.), *Lucrările Conferinței Științifice Naționale „Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan" (ed. a VII-a)*, Chișinău, CEP USM, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" al USM, 2025, ISBN 978-9975-62-886-0, p. 79–93, https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/234035; ***Éléments de synonymie dans la terminologie astronomique – comparaison entre le roumain et le français***, rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*, Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf; **Tamba, Elena Isabelle**, **Nastasia, Mariana, Clim, Marius-Radu**, Bumbu, Tudor, Caruntu-Caraman, Livia, ***Les provocations de la numérisation des dictionnaires roumains écrits en alphabet de transition***, rezumatul comunicării, în: *Libro degli abstract, XXXI CILFR*, Congresso internazionale di linguistica e di filologia romanza, XXXI CILFR, Lecce, desfășurat în perioada 30 iunie – 5 iulie 2025, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1221/CILFR2025%20-%20Book%20of%20abstract.pdf.

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

◆ Baskerville, Ioana, ***The uncertain future of Carpathian shepherding. Romanian transhumance for a sustainable mountain ecosystem*** (keynote), în cadrul Conferinței internaționale „Forum Carpaticum", ediția a VIII-a, organizată de Convenția Carpatică a ONU, Facultatea de Științe sociale și economice a Universității Comenius din Bratislava, în 9–11 septembrie 2025, https://fses.uniba.sk/en/international-relations/forum-carpaticum-2025/; ***Nu tot ce zboară e patrimoniu! Practici sustenabile pentru salvgardarea gastronomiei tradiționale în viziunea Convenției UNESCO din 2003***, în cadrul Seminarului ASTRA Multicultural, ediția a X-a, „Gastronomia – tradiție, inovație, identitate culturală", 17 iulie 2025, https://muzeulastra.ro/eveniment/astra-multicultural-2025/.

◆ Cambose, Astrid, ***„Notiții statistice asupra Moldaviei (1852)", de N. Suțu, în traducerea lui T. Codrescu. O necesară reeditare***, comunicare la Colocviul național „Cotidianul. Ritmuri, repere și reprezentări ale vieții de fiecare altă zi", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol", Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, 16−18 septembrie 2025, https://drive.google.com/file/d/1DfqzDEixn8Buuznshxf9l-d-XGtt-6nS/view.

◆ Ciubotariu Adina, ***The bear costume mask from Comănești – Bacău***, în cadrul Conferinței internaționale „Ethical Challenges in ICH. Animal well-being", organizată de European Network of Focal Points of UNESCO 2003 Convention (8 iulie), https://enfp-ich.eu/kick-off-session-opening-reflections-on-ethics-in-ich-safeguarding; ***Strategii de adaptare a emigranților români: între tipare culturale creștine și credințe anterioare***, în cadrul celei de a șasea ediții a Conferinței anuale CRIFST, Filiala Iași, „Challenges for science in the 21st century", organizată de Institutul de Științe Socio-Umane „Gheorghe Zane" și Institutul de Informatică Teoretică din cadrul Academiei Române, Filiala Iași (24–25 iulie), https://acadiasi.org/event/provocarile-stiintei-in-secolul-al-xxi-lea/; ***Codrii Iașilor – îi respirăm, îi purtăm, îi prețuim***, în cadrul manifestării „Tradițiile Iașului – Șezătoare de Toamnă", organizată de Biblioteca Județeană „Gh. Asachi" din Iași, în parteneriat cu Agenția ANMAP – Direcția Județeană de Mediu, Iași, Liceul Teoretic „Ion Creangă", Fălești, Republica Moldova, Asociația „Prietenii Bârnovei", Iași, Colegiul Tehnic „Ion Holban", Iași,

https://bjiasi.ro/stiri-si-evenimente/sediul-central-evenimente/traditiile-iasului-sezatoare-de-toamna/.

◆ Cohal, Alexandru Laurențiu, ***Varietà regionali del romeno e sociolinguistica percettiva***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025, Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf.

◆ Florescu, Cristina, ***Les valeurs protoromanes et idéoromanes des cognats roumains, français et italien du corrélat latin écrit lūcifer***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025 – Lecce; https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf.

◆ Haja Gabriela, Ichim Ofelia, ***Autori ieșeni în „Dicționarul general al literaturii române”, operă de referință a Academiei Române***, comunicare în plen / keynote speakers, la a VI-a ediție a Conferinței anuale a Muzeului Municipal „Regina Maria”, „Din istoria orașului Iași: oameni, locuri, instituții”, Iași, 4–5 septembrie 2025, organizată de Muzeul Municipal „Regina Maria”, cu sprijinul Primăriei Municipiului Iași și în parteneriat cu Academia Română, Filiala Iași, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” al Academiei Române, Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Iași și Societatea de Medici și Naturaliști Iași, https://smniasi.ro/lib/iz1myb/3-sept-2025-mf3wgohx.pdf. Prezentarea a fost promovată (cu fragmente din discurs) pe site-ul Radio România Iași și va fi difuzată într-o ediție viitoare a emisiunii ***Dialoguri culturale***: https://www.radioiasi.ro/emisiuni/iii-conferinta-anuala-a-muzeului-municipal-regina-maria-editia-a-vi-a/.

◆ Ilie, Alexandra, ***Emoțiile. În trecere – de la traducerea umană, la traducerea automată***, la Colocviul internațional „Cotidianul: ritmuri, repere și reprezentări ale vieții din fiecare altă zi”, Iași, 16–18 septembrie 2025, https://drive.google.com/file/d/1DfqzDEixn8Buuznshxf9l-d-XGtt-6nS/view; ***En passant între lumi: o lectură stilometrică a teatrului absurd***, la Conferința internațională „Zilele Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, 4–5 septembrie 2025, https://inst-puscariu.ro/pdf/2025-ZSP.pdf.

◆ Dinu, Moscal (în colaborare), ***Observations sur les limites spatio-temporelles des lois phonétiques dans l'histoire du roumain***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025 – Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf; (în colaborare) ***Câteva precizări și elemente noi privind observațiile lui Sextil Pușcariu despre limitarea în timp și spațiu a legilor fonetice***, la Conferința internațională „Zilele Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, 4–5 septembrie 2025, https://www.inst-puscariu.ro/pdf/2025-ZSP.pdf.

◆ Nastasia, Mariana, ***La grammaire et le dictionnaire comme outils de standardisation de la langue roumaine littéraire,*** la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025 – Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), în perioada 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf.

◆ **Olariu, Florin-Teodor**, Silviu Bejinariu, **Veronica Olariu**, Tudor Bumbu, ***Les défis d'une édition numérique (avec alphabet latin) de l'Atlas linguistique moldave (1968–1973)***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025, Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea

Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf; Olariu, Florin-Teodor, Silviu-Ioan Bejinariu, Veronica Olariu, Ramona Luca, Tudor Bumbu, ***„L'Atlas linguistique moldave" – repères d'une édition critique, au format numérique***, la Conferința internațională „Dialectology and Geolinguistics. Perspectives and projects", Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, 6–8 septembrie 2025.

◆ Tamba, Elena Isabelle, ***Éléments de synonymie dans la terminologie astronomique – comparaison entre le roumain et le français***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025 – Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf; **Tamba, Elena Isabelle**, **Nastasia, Mariana, Clim, Marius-Radu**, Bumbu, Tudor, Caruntu-Caraman, Livia, ***Les provocations de la numérisation des dictionnaires roumains écrits en alphabet de transition***, la a XXXI-a ediție a Congresului Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică (CILFR 2025 – Lecce, https://conference.unisalento.it/event/3/), 30 iunie – 5 iulie 2025, Universitatea Del Salento, Lecce, Italia, https://conference.unisalento.it/event/3/attachments/39/1222/CILFR2025%20-%20Programma%20Stampa.pdf.

ACADEMIA ALTFEL

◆ Dr. **Alina-Mihaela Bursuc** a organizat și a susținut o prelegere cu tema ***Cum i se mai spune Căii-Lactee în limba română***, pe 7 august 2025, la Biblioteca Comunală „Traian Gh. Teodorescu" din comuna Zănești, jud. Neamț, în cadrul Clubului de vacanță (ciclul primar), https://www.facebook.com/photo/?fbid=1055060580168342&set=pcb.1055071776833889.

VARIA

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a susținut un discurs despre importanța plutăritului ca legătură dintre natură și cultură în contextul culturii tradiționale românești în cadrul evenimentului de lansare a cărții *Mărturii ale practicării Plutăritului în Transilvania din Antichitate, Evul Mediu și Perioada Modernă – Rolul orașului Alba Iulia în istoria plutăritului* (autori: Viorica Suciu, Gheorghe Anghel), organizată la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia (1 iulie 2025), https://mnuai.ro/lansare-de-carte-marturii-ale-practicarii-plutaritului-in-transilvania-din-antichitate-evul-mediu-si-perioada-moderna-rolul-orasului-alba-iulia-in-istoria-plutaritului/.

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a coordonat inventarierea elementului de patrimoniu cultural imaterial „Îndeletnicirea plutăritului în România", înscris în Inventarul național al patrimoniului cultural imaterial pe data de 3 septembrie 2025, https://patrimoniu.ro/ro/patrimoniu-imaterial/articles/2025-indeletnicirea-plutaritului-in-romania.

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a participat în calitate de coautor la redactarea *Celui de-al șaselea raport național către ONU cu privire la implementarea Convenției pentru Diversitate Biologică în România*, coordonat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (iulie 2025).

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a făcut parte din comisia de susținere publică a tezei de doctorat *Versiuni inedite ale Filocaliei traduse la Mănăstirea Neamț între a doua jumătate a secolului*

al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea (Ms. 1455 BAR). Ediție de text și studiu filologico-lingvistic, elaborată de domnul Claudiu-George I.L. Dulgheru, sub coordonarea prof. univ. dr. Eugen Munteanu, în cadrul Școlii Doctorale de Studii Filologice a Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași (16 iulie 2025).

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a realizat cercetări etnografice de teren în localitatea Târgu Frumos, Iași (iulie 2025), Ciocănești, Suceava (august 2025) și Probota, Iași (septembrie 2025).

◆ Dr. **Ioana Baskerville** și dr. **Adina Ciubotariu** au participat la două întâlniri de formare profesională organizate de UNESCO ICH Capacity Building Unit (10 iulie, 17 septembrie).

◆ Dr. **Ioana Baskerville**, **Nicoleta Borcea**, drd. **Călina Ciocoiu**, dr. **Alexandra Ilie**, dr. **Gabriela Haja**, dr. **Maricica Munteanu**, dr. **Veronica Olariu**, dr. **Ana-Maria Prisacaru**, dr. **Elena Isabelle Tamba** au participat la *Noaptea cercetătorilor europeni* din data de 26 septembrie 2025.

◆ Dr. **Luminița Botoșineanu** a continuat activitatea în comisia de îndrumare a tezelor de doctorat pentru Andreea-Ioana Aelenei, îndrumător: prof. univ. dr. Felicia Dumas, Școala Doctorală de Studii Filologice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, și Denisa-Mariana Gherman (Zaldea), îndrumător: conf. univ. dr. Petronela Savin, Școala Doctorală de Studii Filologice, Universitatea „Vasile Alecsandri" din Bacău. Astfel, în data de 29 septembrie, a participat la susținerea primului referat de doctorat al drd. Denisa-Mariana Gherman (Zaldea), intitulat *Variația lingvistică. Fundamente teoretice*.

◆ Dr. **Alina-Mihaela Bursuc** a susținut un atelier de comunicare a științei cu titlul *Câte nume are Calea-Lactee în limba română. Atelier pentru mici și mari*, pe 31 august, în cadrul manifestării „Ziua Limbii Române, sărbătoarea românilor de pretutindeni", organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" din Iași, la Grădina Botanică „Anastasie Fătu", Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, https://acadiasi.org/ziua-limbii-romane-2025/.

◆ Dr. **Butnaru Daniela** a participat la Școala de vară online „Actualitatea concepției lui Eugeniu Coșeriu". Ediția a IX-a, organizată în perioada 28 august – 4 septembrie 2025.

◆ Dr. **Astrid Cambose** a coordonat atelierul de creativitate: *Cu alte cuvinte. Chris Simion*, la „Ziua Limbii Române, sărbătoarea românilor de pretutindeni", organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" din Iași, la Grădina Botanică „Anastasie Fătu", Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, https://acadiasi.org/ziua-limbii-romane-2025/.

◆ Dr. **Astrid Cambose** a fost membru în echipa de organizare a Colocviului național „Cotidianul. Ritmuri, repere și reprezentări ale vieții de fiecare altă zi", organizat de Institutul de Istorie „A. D. Xenopol", Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, 16−18 septembrie 2025, https://acadiasi.org/cotidianul-ritmuri-repere-si-reprezentari-ale-vietii-din-fiecare-alta-zi/.

◆ Drd. **Călina Ciocoiu** a participat la Corpus Linguistics Summer School, organizată de Universitatea din Birmingham, în perioada 7–11 iulie 2025.

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a susținut teza de abilitare cu titlul *Universul tradițional din Moldova: între analogie magică și funcționalitate* în cadrul sesiunii publice desfășurate la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu" din București în data de 2 iulie.

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a participat la ședințele lunare ale Comisiei Naționale pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial din cadrul Ministerului Culturii.

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a evaluat articolul *Rolul muzeului etnografic în salvgardarea dansului tradițional românesc*, în vederea publicării lui în „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei".

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a realizat 18 rubrici de specialitate la Radio România Iași și a acordat consultanță științifică pentru Romanian Levant Association (27 august) și Radio România Antena Satelor (4 septembrie).

◆ Dr. **Alexandru Laurențiu Cohal** a avut intervenția intitulată *Limbajul totalitar și detectarea manipulării* în cadrul panelului „Anxietatea politică: de la discursul public la acțiunea individuală”, organizat la Festivalul de Film și Istorii Râșnov, ediția a XVII-a, 19.08.2025.
◆ Dr. **Gabriela Haja** a participat la emisiunea „Dimineți perfecte” din 22 august 2025, alături de Lucian Amarii (Jup), pentru a promova manifestarea dedicată Zilei Limbii Române, organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, 30–31 august 2025.
◆ Dr. **Alexandra Ilie** a pregătit materiale de promovare (video de prezentare, roll-up-uri etc.) pentru evenimentele „Ziua limbii române” și „Noaptea cercetătorilor europeni”.
◆ Dr. **Alexandra Ilie** a continuat activitatea didactică de lector asociat la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere, în cadrul Departamentului de Românistică, Jurnalism, Științe ale comunicării și Literatură comparată, Catedra de limba română ca limbă străină pentru Școala de vară Romania – Language and Civilisation, summer courses, 14–31 iulie 2025, și Școala de vară online „A fi român – A fi european”.
◆ Dr. **Alexandra Ilie** a început studiile masterale în cadrul programului de master „Inovare, interoperabilitate și transformare digitală (IITD)” de la Facultatea de Informatică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
◆ Dr. **Doris Mironescu** a fost invitat în perioada 24−26 august 2025 la Festivalul Literar „Sopot bytheBook/ Spot Literacki” din Sopot, Polonia, ediția a XIV-a, unde a participat la masa rotundă dedicată volumului „Dzielazebrane” de Max Blecher, alături de traducătoarea Joanna Kornas-Warwas și de criticul literar Georgina Grybos, https://literackisopot.pl/en/people/doris-mironescu/.
◆ Dr. **Doris Mironescu** a susținut pe data de 4 septembrie 2025 un atelier de lucru asupra traducerii poemului *Cugetările sărmanului Dionis* de Mihai Eminescu în cadrul Atelierelor FILIT pentru traducători, 1−7 septembrie 2025. organizat de Muzeul Național al Literaturii române și Memorialul Ipotești–Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, https://www.muzeulliteraturiiiasi.ro/evenimente/cea-de-a-xi-a-editie-a-atelierelor-filit-pentru-traducatori-la-ipotesti/
◆ Dr. **Eugen Munteanu** a îndrumat activitatea curentă a unui număr de doi doctoranzi, în cadrul Școlii Doctorale de Studii Filologice a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Au fost susținute tezele de doctorat: 1. la 17 mai 2027, teza de doctorat: Ancuța Budeanu, *Gli effetti del contatto linguistico sul mantenimento della lingua materna e sullo sviluppo della lingua seconda. Il caso dei romeni in Italia,* susținută la Università degli Studi di Napoli “L’Orientale”, în cotutelă cu Universitatea din Iași; cotutore: prof. dr. Anna de Meo; 2. la 25 septembrie 2025, teza de doctorat: *Versiuni inedite ale filocaliei traduse la mănăstirea Neamț între a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea (ms.1455 BAR.). Ediție de text și studiu filologico-lingvistic* (*summa cum laude*), elaborată sub îndrumarea prof. dr. Eugen Munteanu de Claudiu George Dulgheru; 3. pe 27 septembrie 2025, prof. dr. Eugen Munteanu a fost președinte al comisiei de dotcorat pentru susținerea tezei *Räume, Landschaften, Orte in den Werken deutschsprachiger Autoren der Bukowina nach 1918*, elaborată de drd. Alexandra Pătrău, conducător de doctorat: prof. dr. Andrei Hoișie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
◆ Dr. **Eugen Munteanu** susține o rubrică săptămânală pe teme filologice la Radio Trinitas.
◆ Dr. **Mariana Nastasia** a participat la atelierul CLIPP WIDERA, susținut de Daniela Dragomir, reprezentant UEFISCDI, la sediul Academiei Române – Filiala Iași, 11 iulie 2025.
◆ Dr. **Florin-Teodor Olariu** a fost membru în comisia de îndrumare și integritate academică a doctoranzilor coordonați de conf. univ. dr. habil. Petronela Savin de la Școala de Studii Doctorale a Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău, unde, în data de 25 septembrie 2025, a fost prezentat raportul de cercetare doctorală al drd. Gabriela Pântea, *Etnolingvistica terminologiei românești privitoare la jocurile populare cu măști*.

◆ În data de 26 septembrie 2025, dr. **Florin-Teodor Olariu** a fost membru în comisia de susținere publică a tezei de doctorat a dnei Crina-Ancuța Macovei de la Școala Doctorală de Studii Filologice a Facultății de Litere de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași (coord.: prof.univ.dr. Luminița Cărăușu); titlul tezei: *Strategii argumentative și persuasive în discursul publicitar actual în limbile română și engleză*.
◆ Dr. **Elena Isabelle Tamba** a susținut un atelier de comunicare a științei cu titlul ***Plăcerea de a citi***, pe 31 august, în cadrul manifestării „Ziua Limbii Române, sărbătoarea românilor de pretutindeni", organizată de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" din Iași, la Grădina Botanică „Anastasie Fătu", Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, https://acadiasi.org/ziua-limbii-romane-2025/.
◆ Dr. **Elena Isabelle Tamba** a participat la atelierul CLIPP WIDERA, susținut de Daniela Dragomir, reprezentant UEFISCDI, la sediul Academiei Române – Filiala Iași, 11 iulie 2025.
◆ Dr. Elena Isabelle Tamba a participat la ENEOLI Final year meeting, September 2025, 5–6 septembrie 2025, https://eneoli.eu/event/eneoli-final-year-meeting-september-2025/.
◆ Dr. **Elena Tamba**, în calitate de delegat al Academiei Române la EFNIL (European Federation of National Institutions for Language, http://www.efnil.org), a început activitatea de auditor al EFNIL (împreună cu Birute Klaas din Estonia).
◆ Dr. **Elena Tamba** a contribuit la pregătirea variantei în limba română a *Declarației privind accesul la media și dispozitivele de comunicare în toate limbile europene*, inițiate de EFNIL, https://efnil.org/documents/statement-on-the-access-to-media-and-communication-devices-in-all-european-languages/.
◆ Dr. **Elena Tamba** a făcut parte din comitetul științific al volumului cu Actele Colocviului « Journées serbes des dictionnaires », Belgrade, 24–26 mai 2024.
◆ Dr. **Elena Tamba** a contribuit la completarea unui chestionar menit să îmbunătățească interacțiunea DGT (Directorate-General for Translation) EUROPA cu publicul din cercetare, pentru noul site.
◆ Dr. **Elena Isabelle Tamba** a fost membru în comisia de susținere a raportului de cercetare științifică (progres științific) cu tema *O perspectivă onomastică asupra limbajului sportiv*, susținut de drd. Rebeca Gîț, îndrumată de prof. univ. dr. habil. Oliviu Felecan, la Școala Doctorală UTCN de la Facultatea de Litere a Universității Tehnice din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare, 27.09.2025.
◆ Dr. **Elena Isabelle Tamba** a fost membru în comisia de susținere a raportului de cercetare științifică (progres științific) cu tema *Reflexe în discurs ale frazeologiei bolilor*, susținut de drd. Lovin (Comorașu) Aura, îndrumată de conf. univ. dr. habil. Petronela Savin, la Școala Doctorală de Studii Filologice de la Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri" din Bacău, 29.09.2025.
◆ O parte dintre cercetătorii Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română, Filiala Iași sunt implicați în realizarea actelor pentru evaluarea națională a institutelor de cercetare.
◆ O parte din cercetătorii Institutului au participat la ședințele de lucru bilunare din cadrul proiectului CISD-ARFI.
◆ Mai mulți cercetători din Institut pregătesc a XXIV-a ediție a simpozionului anual internațional ***Limbă, cultură și identitate românească***, organizat de Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română, Filiala Iași, în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide", în perioada 8–10 octombrie 2025.

Redacția:
Ofelia Ichim, Maricica Munteanu, Mariana Nastasia
Ana-Maria Prisacaru
Responsabil de număr: Mariana NASTASIA

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE" • STRADA CODRESCU, NR. 2 • IAȘI • 700481 • TEL./FAX: 0040232/256075
E-MAIL: institutul.philippide@acadiasi.ro
WEB: http://www.philippide.ro/
ISSN 1582-5019